

10. Madách Imre

Szerző dezs

A Tragédia műfaji és szerkezeti jellemzői hogyan hatnak a mű eszmei mondanivalójára?

Madách:
 egykönyves szerzőnek mondják, de: ott a
 Mózes is
 polgárosult nemes,
 nyitott, művelt, erkölcsös jellem

Tragédia

keletkezés:
 1859 elején kezdi
 írni; megfontolt, lassú
 segítség:
 Szontágh Pál jogász barátja
 1860 elejére
 elkészül, de csak '62-ben tudja kiadni

műfaj:
 emberiségköltemény
 nem tragédia; a
 cím jelképes, külsődleges, csak a
 tartalomra vonatkozik; az
 értékvesztés végig jelen van
 romantikus mű: kevert műfaj; az
 epikától van a legtávolabb
 (lírikusság,
 dráma-forma)
 -drámai
 költemény
 -lírai
 dráma (nem is igazán színpadra
 való; lehet, hogy ez tudatos, hiszen
 hiányzik a drámaiság, a tragikum;
 metatitív, gondolati az egész)
 Arany szerint
 Faust-utánezat, aztán meggondolta
 magát: tele van színvonalas,
 általános gondolatokkal

szerkezet:
 hagyományos
 kettéosztás: biblikus keretszínek
 és történelmi színek, de:
 falanszter, űr, havas vidék?
 összetartó
 erők: lineáris időbeliség, jellegzetes korszakok,
 megkomponáltság; Ádám
 mindig csalódik, majd újra bizakodik; folyamatos
 értékcsökkenés; a szereplők
 emlékeznek; keretesség, tetőpont
 tetőpont: Párizs:
 Madáchnak tetszik az eszmevilág; nagyon
 jelképes;
 drámaírói erények:

átkötés, kevés
díszlet, sok szöveg, dinamikus dialógusok

figurák:

nem

hús-vér szereplők, Madách

énján osztoznak

van jellemük,

megismerhetők (kor, embereszmény és

valódi történelmi

figurák függvényében)

-Ádám:

ösztönlény,

érzelemfüggő, bízó, naiv;

vállalkozó

-Lucifer:

intellektuális, cinikus; Istennel van konfliktusa;

értelmező

a mű

közepére közel kerülnek

egymáshoz

-Úr: "mesteremberes

önelégültség" (Arany);

ellentmond a

dogmáknak, nem pozitív

-Éva:

negatív: Madách csalódása a

teljes női nemben; nem intellektuális,

nem tanul, nem emlékszik;

tükre Ádám

tetteinek; NEM dramaturgiai kellék

nem

mélyülnek, változnak (kivéve

talán Ádámot); az eszmeiség

a fontos

egyéb jellemzők:

összetett,

tömör, jelképgazdag nyelvezet;

nehéz érteni a drámai

közegben a

sok fogalmat

dramaturgia: ügyes,

változatos, fantáziadús

színműírói

utasítások;

következetesek a képi ötletek